

Ha a pedagógus munkakörű felperesek besorolása a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény kötelezően alkalmazandó rendelkezései alapján történt, a felperesek jogszerű besorolása nem változtatható meg azon a joggalapon, hogy az irányadó jogszabály végrehajtása az ország egyéb tankerületeiben eltérő értelmezés szerint történt. Kizárólag jogszabály értelmezési bizonytalanságon, tévedésen alapuló különbségtétel az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének megállapítására nem ad alapot [2011. évi CXC. törvény 64. § (2)-(4) bekezdés, 66. § (1) bekezdés, 3. számú melléklet, 2003. évi CXXV. törvény 8. §]

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperesek általános iskola tanítói, 2011-ben a főiskola pedagógia mesterszakán elkezdett tanulmányaik alapján 2012. június hónapban okleveles pedagógia tanár szakképzettséget szereztek. A diploma megszerzését követően munkáltatójuk a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) alapján a G fizetési osztályból I fizetési osztályba sorolta őket. 2013. január 1. napjával munkáltatói jogutódlás következett be, amelynek alapján a felperesek a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ munkáltató alkalmazásába kerültek. A 2013. január 1-jén hatályba lépett kinevezés-módosításban besorolásuk továbbra is az I fizetési osztályra szólt, amelynek során figyelembe vették a mesterképzésen szerzett okleveles pedagógia tanár végzettségüket.
- [2] A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 2013. szeptember 1-jén hatályba lépő rendelkezései alapján a nevelési-oktatási intézményben pedagógus munkakörben foglalkoztatottak az előmenetel és illetmény megállapítás tekintetében kikerültek a Kjt. hatálya alól, ezért kinevezésük módosításával illetményük az új besorolási szabályok szerint került megállapításra.
- [3] A felperesek a 2013/2014-es tanévre új munkaköri leírást kaptak, amelynek alapján az I. rendű felperes a 3.a osztályban lett tanító, magyar nyelvet, természetismeretet és technikát tanított. Egyéb foglalkozásként felzárkóztató órát, szakkört és napközis feladatokat írtak elő számára. A II. rendű felperes ebben a tanévben a 3.a osztályban tanított magyar nyelvet és napközis foglalkozásokat tartott, amely mellett igazgató-helyettesi feladatokat is ellátott. A III. rendű felperes 2013. szeptember 1-től matematikát, természetismeretet, ének-zenét és testnevelést oktatott a délelőtti órákban, délutánonként egyéb foglalkozásokat tartott. Emellett mentortanárként is tevékenykedett a főiskolás hallgatók mellett, illetve matematika tantárgyból munkaközösség-vezetői feladatokat látott el.

- [4] Az alperes a felperesek besorolásakor mesterképzettségüket nem vette figyelembe, azonban az ország néhány iskolájában annak figyelembevételével állapították meg a tanítók illetményét.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [5] A felperesek a keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes 2013. szeptember 1-jétől téves jogszabály-értelmezés alapján sorolta be őket, erre tekintettel az alperest 2013. szeptember 1. napjától 2014. augusztus 31. napjáig illetmény-különbözet megfizetésére kérték kötelezni. Álláspontjuk szerint az alperes tévesen értelmezte az Nkt. 97. § (20/a.) bekezdés c) pontjában, továbbá a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013.(VIII.30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 38. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat. A felperesek arra is hivatkoztak, hogy az alperes megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, mivel az általa foglalkoztatott pedagógusok között van olyan, akinek az övével egyező pedagógiai mesterképzettségét a besorolásnál figyelembe vették.
- [6] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítéletet

- [7] A közigazgatási és munkaügyi bíróság a felperesek keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában az Nkt. 64. § (2) és (4) bekezdése, valamint a törvény 3. számú melléklete alapján azt állapította meg, hogy a tanító munkakörben a jogszabály által előírt végzettség és szakképzettségi követelmény a tanítói diploma, amellyel mindhárom felperes rendelkezett. Az általuk megszerzett okleveles pedagógiai tanári szakképzettség nem előírt követelmény a tanítói munkakör betöltéséhez. Az elsőfokú bíróság nem találta megalapozottnak a felperesek Nkt. 97. § (20a) bekezdésére történő hivatkozását, mert érvelése szerint az Nkt. rendelkezéseit nem lehet kiragadva értelmezni, az egyes jogszabályi rendelkezések egymásra épülnek, és egymásból következnek. Ezért az elsőfokú bíróság álláspontja szerint figyelemmel kellett lenni az Nkt. 66. § (1) bekezdésének a) pontjára, valamint a 66. § (4) bekezdésére is. A felperesek által hivatkozott Nkt. 97. § (20a) bekezdése csak az illetményalap mértékét határozza meg az egyes fizetési kategóriákban, amelyből nem következik, hogy valamennyi mesterfokozattal rendelkező pedagógusnak az illetményalapját ezen szabály alapján kell megállapítani. Mivel az Nkt. 64. § (4) bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy a munkakör ellátásához a törvényben előírt iskolai végzettség és szakképesítés vehető figyelembe, ez képezi a besorolás alapját, ezért az adott esetben a tanítói munkakörhöz kapcsolódó tanítói végzettségnek megfelelően csak az alapfokozat alapján számítható az illetményalap.

- [8] A közigazgatási és munkaügyi bíróság nem találta megalapozottnak a felperesek egyenlő bánásmód megsértésére történő hivatkozását sem. A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 12. § (1)-(3) bekezdései, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 8. §-a alapján rámutatott arra, hogy a felperesek a perben védendő tulajdonságot nem igazoltak és az egyenlő bánásmód megsértésének valószínűsítése sem történt meg a perben. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az alperes által működtetett egyes tagintézményekben valóban voltak mesterfokozatú besorolású tanítói munkakörű pedagógusok, azonban ezen besorolások a megkeresést követően részben módosításra kerültek, valamint az is megállapítást nyert, hogy az ország több ezer pedagógusa az új jogszabályi rendelkezések hatályba lépésével együtt a felperesekkel egyező besorolást kapott. Az elsőfokú bíróság kiemelte azt is, hogy az Mt. 12. § (3) bekezdése szerint az egyenlő bánásmód megállapításánál a szükséges szakképzettséget kell figyelembe venni, amely a felperesek esetében a tanítói diploma volt.
- [9] A felperesek fellebbezése alapján eljáró törvényszék ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokai alapján helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] A felperesek a felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését és a kereseti kérelemnek megfelelő döntés meghozatalát, továbbá az alperes perkielégében történő marasztalását kérték.
- [11] A felülvizsgálati érvelés szerint a jogerős ítélet sérti az Nkt. 97. § (20a) bekezdésében, továbbá a Kormányrendelet 38. § (1) bekezdésében, valamint az Mt. 12. §-ában foglaltakat és ellentétes a Pp. 206. § és 221. §-ában foglaltakkal. A felperesek érvelése szerint az Nkt. 97. § (20a) bekezdése, továbbá a Kormányrendelet 38. § (1) bekezdése az illetményalap számításánál nem tartalmaz feltételt úgy, mint a fokozat meghatározásánál, így a pedagógusnak a legmagasabb képesítési fokozata szerint kell megállapítani az alapilletményét abban az esetben is, ha az nem kötelező a munkaköre betöltéséhez. Miután az ítélet olyan feltételrendszert állít az illetményalap mellé, amely a jogszabályban nem szerepel, ezért az jogszabálysértő. Az ítélet jogellenesen kiterjesztően értelmezi az Nkt. 64. §-ában foglaltakat.
- [12] A felperesek hivatkoztak arra is, hogy a munkájuk ellátása során hasznosítják is a mesterképzettséget, amelynek során nem hagyhatóak figyelmen kívül a lefolytatott bizonyítási eljárás adatai, így az országos gyakorlat és a tankerületek e körben tett nyilatkozatai sem.

- [13] A felperesek sérelmezték, hogy az intézményvezető tanúkénti meghallgatására irányuló indítványukat az elsőfokú bíróság indokolás nélkül elutasította, a másodfokú ítélet pedig nem állapította meg, hogy az elsőfokú ítélet ezen okból a Pp. 221. §-ába ütközött. A bizonyítási eljárás adatai alátámasztják, hogy a tankerületben a felperesekkel azonos munkakörű és végzettségű tanítók megkapták a mesterfokozatú illetményalapot.
- [14] Iratellenes az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy a felperesekkel egyező besorolást kapott több ezer pedagógus, mivel erre vonatkozóan bizonyítási eljárás lefolytatására nem került sor. Álláspontjuk szerint az okleveles pedagógus diplomából nincs több ezer, és az ezzel rendelkezők besorolásából is csak felperesi megjelölésre kaptak adatokat.
- [15] A felperesek azt is sérelmezték, hogy az Nkt. 3. számú melléklete csak a 9. évfolyamtól jelöli meg a mesterfokozatú szakos tanárt, mint az alkalmazáshoz szükséges szakképzettséget, ennek ellenére az alperes azt már az 5. évfolyamtól figyelembe veszi az illetményalap megállapításánál. Ezen okból indokolt lett volna az alperes országos elnökének nyilatkozata is. Mindebből levonható az a következtetés, hogy annak ellenére, hogy a munkáltató azonos, az országban nem alakult ki azonos gyakorlat és jogértelmezés, amely sérti az esélyegyenlőséget és a jogbiztonságot is.
- [16] A felperesek álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti továbbá az Ebktv. 8. § t) pontjában foglaltakat is. Az egyéb helyzet a perbeli esetben azt jelenti, hogy meghatározott tankerületben dolgoztak, és alsós tanárok voltak, továbbá nem határozott szakból volt mesterképzettségük.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [17] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [18] Az eljáró bíróságok az ítéletük indokolásában helyesen mutattak rá arra, hogy 2013. szeptember 1-jétől az Nkt. 64. § (2) bekezdése alapján a köznevelési intézményben pedagógus munkakörben foglalkoztatottakra a Kjt. előmeneteli és illetményrendszere már nem alkalmazható. Az Nkt. rendelkezése alapján – a Kjt. korábbi szabályaival ellentétben – az előmenetel esetében az előírtnál magasabb fokú képzettség megléte és annak hasznosítása nem kapott ellentételezést. Az Nkt. 64. § (4) bekezdése egyértelműen azt rögzíti, hogy a pedagógus munkakörben foglalkoztatott személy az általa megszerzett legmagasabb, a munkakör ellátásához előírt iskolai végzettség, szakképesítés és szakképzettség alapján sorolható be. Az egyes pedagógus munkakörökhöz szükséges végzettség és szakképzettségi követelményeket a jogszabály 3. számú melléklete határozza meg, amely a tanítói munkakörök esetében a táblázat 3. pontja szerint tanítói szakképzettség meglétét írja elő. Ennek alapján a felperesek a jogszabály helyes értelmezése alapján kerültek besorolásra, a törvény 64. §

(4) bekezdés b) pontjában szereplő pedagógus I. besorolási osztályba, és illetményük ez alapján helyesen került megállapításra.

- [19] A felperesek a felülvizsgálati kérelmükben megalapozatlanul hivatkoztak az Nkt. 97. § (20a) bekezdése, valamint a Korm. rendelet 38. § (1) bekezdésének megsértésére, mert e rendelkezések önmagukban nem, kizárólag az Nkt. 64. § (4) bekezdésével együttesen értelmezhetőek. A mesterfokozathoz rendelt, a minimálbérhez viszonyított 172,9 %, illetve 179,6 %-os illetményalap csak abban az esetben alkalmazható, ha ezen mesterfokozat az érintett pedagógus által ellátott munkakör betöltéséhez szükséges. Minthogy a felperesek által ellátott tanítói munkakörhöz a jogszabály kizárólag a tanítói végzettséget írta elő, az általuk megszerzett mesterképzettség nem szolgálhatott a magasabb osztályba történő besorolásukhoz.
- [20] A felperesek a felülvizsgálati kérelmükben megalapozatlanul hivatkoztak a Pp. 206. §-ának és a Pp. 221. §-ának megsértésére is. A perbeli jogvitában jogkérdésben kellett állást foglalni, ezért a perben beszerzett bizonyítási eljárás adatainak, továbbá a mellőzött bizonyítás indokolási hiányának az ügy érdemét érintően nem volt jelentősége.
- [21] A felperesek megalapozatlanul panaszolták az Mt. 12. §-ának, továbbá az Ebktv. 8. § t) pontjának megsértését is. Azon hivatkozásuk, mely szerint nem határozott szakból van mesterképzettségük, nem jelentett egyéb helyzetet vagy tulajdonságot, hanem azt eredményezte, hogy nem voltak összehasonlítható helyzetben azon pedagógusokkal, akik saját tanított szakjuk alapján szereztek mesterfokozatú diplomát. Minthogy az Nkt. kötelezően alkalmazandó rendelkezései alapján történt a felperesek besorolása, a jogszerű besorolás nem változtatható meg azon a jogalapon, hogy az irányadó jogszabály végrehajtása az ország egyéb tankerületeiben eltérő értelmezés szerint történt.
- [22] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

(Kúria, Mfv.II.10.593/2015.)